

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Vreughden-Bedryf Van 'T Gravw Ende Mis-Noeghen Vande
Nevs-Wyse Der Stadt Dordrecht**

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1671

Hvyben.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71514](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71514)

H V Y B E N.

Wel Lemmen, btude ick u hier: hoe staet ghy hier sus en gaep met uwe moog-herre?

Lemmen: Ick stae hier en sie wat ginder magh om-gaen hoor't hups van onsen boeck-drucker Simon onder de Linde: Siet ghy daer ufer eenen hoop volcx upr en in gaen?

Huyben: Iae ick/ende/soo wy dunct/s' hebben rick een boeckje in d'handt / daer moet wat nienig upr-ghekomen zyn: Wy sullen t'da: elijck weten/want ick sie daer onder de reste uwen Confrater/Jepic de West-raeper / die sal ons volle bescheedt gheben/want hy komt recht op ons aen.

Lemmen: Wel/ Domine confrater, wat is ginder te doen ontrent het hups van Simon onder de Linde?

Jepic: Wel hoe? Lemmen, ghy/die met uwe meeste herre de heele stadt deur rydt/en ghy/Huyben, die van s'mozghens tot s'abonts de heele stadt om-gaet met uwen slyp-meulen / hebt ghy noch niet verstaen war'er hoor een boeck gisteren upr de perste van Simon onder de Linde te hoor'schyn ghekomen is?

Huyben: Ick en heb'er niet een enckel woorde van verstaen.

Jepic: Dar's wonder: De heele stadt staet ober epide van blijdschap ende triumph / ober de victorie die onsen Domine heeft behaelt ober den Jesuic van Antwerpen, dien duplen schelder en lasteraer.

Huyben: Ick ben wel indachtigh dat'er ober elf of twaelf weken van dien Jesuic, een kleyn suackerijken/ende boddigh schryfje ghezuckt is tegen den Roomschen Uyl-spieghel van onsen Domine: Maer als ick sagh dat de antwoorde op d'z maenden tijds niet te hoor'schyn en quam / ick meynde inder waerheyt dat se in de keerg was geblogen/ofie dat den Predikant op soo eene bodde sich ufer en gheweerdighde t'antwoorden.

Jepic: Wat dat ghe seght/Huyben, meynt ghy dat onsen Domine gheen meerder couragie in syn lyf

4
tu heeft? Siet / daer is den boeck selve / die is
nu versch daer teghen gheschreven heeft.

Huyben : Wy gommen! 't is al een taemlyc
boeck / 't en is niet wonder dat hy'er by hand
maenden over ghesweet heeft. Laet ons eens
wat is het op-schrift?

Jepic : Het op-schrift is : Den Antwerschen Uyl
Doodts noot.

Lemmen : Dat is aerdigh : onsen Domine
dat hy verstant heeft. 't is soo wel besleet dat
lasteraer ten lesten den Uyl is ghemaect : Want
hy maecht'er te bont / ende meynde dat hem
mandt van onse Predikanten kost tant bieden.

Jepic : Hy had'er sehoon schreeuwen en
ten ; hy sprack gheduerigh alleen.

Lemmen : Wat sal ick segghen / Jepic : wissel
ons gheseyt / onse Predikanten hebben de seghen
hy soo vele jaeren alleen heeft ghesproken : want
ick en weet niet of 't waer is / (immers men segt
het) dat hy wel teghen ses Predikanten gheseyt
den heeft die hem noyt gheantwoort en hebben
Wat wonder dat hy alleen spreect als hem
mandt en antwoort?

Jepic : Ghy sijt eenen oprechten Lemmen : Wat
meynt ghy dan dat onse Predikanten niet anders
te doen hebben als teghen sulcke bodden en
ren te schryven / die selfs / booz soo hoogh-gelerte
mannen / niet bestiens werdigh en zijn?

Lemmen : 't en weet u wat segghen / Jepic :
schryven van den Jesuie moghen soo groote
heden en leuren zyn als ick daghelijc sijn
mijne miest kerre / ick meyne eben-wel dat
Predikanten hem over lanck hadden moeten
antwoorden / andersins de Papisten worden
hunne superstie ghestijft / ende vele van onse
rezooverde konne haduncken krijgen dat onse
ligte niet al te vast en staet; Doch 't magh zyn
het begeert / de sake is nu klaer / onsen Domine
alles gheredreffeert / hy heeft den Jesuie
de boeten / dat hy sich vooztaen wel sal waeren

han eens te sicken ofte te mischen.

Huyben: Maer meynt ghy oock/ Jepic, dat onsen
Domine, voert by steck sal houden?

Jepic: Wat is dat te segghen/ Huyben?

Huyben: Ick wille segghen: Indien den Jesuit
noch eens antwoort/ meynt ghy dat Domine de
penne in 't dach sicken sal? Want ick lese daer op
'repude van sijn boeck dat hy sijn schrijven voortaan
met stil-swijghen sal uylachen, ende verachten, en dat hy
hem sal laten rasen tot'er doot toe, sonder hem meer aen
te trecken.

Jepic: Dat sal hem onsen Domine wel wachten: het
waer reghen sijn eere: 't is waer/ hy kan lichte-
lijck sechte menschen/ als wy zijn/ te byden stel-
ten/ ghelijck hy oock doet in sijn boeck/ segghende/
dat het Jesuits boeckje, een moesje sonder speck is, een
magher cartabel, vervult met verbitterheden, niet anders
als schelden en lasteren, wat heeten lieghen, wat schelm,
wat plompaert &c. oversulex dat het tot de eere van sijn
Oidre sal wesen, dat hy nae desen swijghe &c. Dit is al
wel om plompe ende botte menschen te poepen/
maer ick byese dat de geleerde en Pens. wijse/ hier
in geen groot beballt en sullen hebben/ maer daer-
mede spotten en lachen. Daerom meyne ick dat
onsen Domine, die den Jesuit nu in Doots noot heeft
gheleydt/ hem daer naer in de Doot-kiste sal sicken/
ende ten lesten Begraven: Ick laete wy hastelijck
boort-staen dat dit de pijlen zijn die hy noch op sijn
nen koker heeft; dese uyt-gheschoten zijnde/ adieu
wijnen Jesuit: Doch wat is dit al van noode? Want/
ghelijck onsen Predikant seer wel seght pag. 55. Den
Roomischen Uyen-spieghel is in substantie soo bon-
digh dat'er niet reghen te segghen en valt: den Je-
su: dan is/ mer dit stuck alleen/ soo lustigh den
mont gebreydelt dat al wat hy hoorraen sal schrij-
den niet anders en sullen zijn als scheldinghen/ la-
steringhen/ slaeghen in de locht die niemandt en
raecken/ onse Predikanten die segghent/ wy ar-
me bloeyen/ die gheen berstant en hebben/ moeten
ghelooften: wat noodt dan hem hoorder te ant-
woorden/

A ;

woorden / als wy / secht volckse met een
woorde te vreden sijn?

Lemmen: **Maer** / aenghesien dat dit leste boec
ghenoemt den Antwerpschen Uyl, soo een boec
d. slich / ende reestijck werck is / men moec
naer mijn abbij / upt ruyten en uproepen
de straten van alle de steden van Hollandt en
landt, ghelijck booz desen Daniel Hullius, (van
Dierikant van Breda) ghedaen heet / als hy
den selven seluit in disput was ghekomen.

Huyben: **Gh'hebt ghelijck** / Lemmen, siet
noch indachtich dat den boozsephen Hullius, en
eunen grooten schreeuwer op-gheraep hadde
met een kraem vol blauwe boerckens sijn /
riep met luyder kele heel Hollandt deur: Den
van Antwerpen ghebotmuyt, ende onse ghemeyn
die lichrelyck alles ghelooft als de Dierikant
maer en gaepen / was'er seer wel in ghesien.

Lemmen: **Dat's waer**: **Maer** den Iehan en
oock niet slijcx: **Want** hy soech daerelijck
Bant booz den Muyl van Mijn Heer Hullius, want
sich hebbe sijn boeckje ghelesen r'welck hy daer
gen schreef/ende den Muylbandt noemde.

Iepic: **Dat's wat schoons**: wilt ghy onsen
hy Hullius verghelijcken? **Ich** versehere u dat
soo niet te muylbanden en is.

Lemmen: **Ich** bekien'r: onsen Domine is wel en
ander Philosooph ende Theologant / dat haer
ghenoecy sien upt sijnen Uylspiegel, daer ghy
anders van achter tot vozen en vint als het
argument op het ander / soo bondich ghesien
ende soo op de behoorzijcke sozme ghesiet / ghy
sich een of twee heb hooren segghen (want ic
berstae m'er niet aen) dat selfs den Antwerpschen
Uyl, hoe r'schezpsienende hy is / daer den dach
door en siet.

Huyben: **Ich** hebbe'r oock hooren segghen: ghy
huyten r'wiffel dit leste boeck en moec den
spiegel niet wijken / daerom wenschte ick
men'r sancpt alle straten van heel Hollandt ghy

uytroepen / om het selbe aen de heerle ghereformeerde
de ghemeente / tot haeren troost / ende tot spijt van
de Papen / kenbaer te maken.

Lemmen: Ick en weet niemant hequaemer daer
toe als onsen Arien de Mossel-krupper / die heeft
ene lustighe stroot.

Iepic: Siet / hy komt recht daer aen: wel / Arien,
hoe gaet het al met uwe Mossels?

Arien: Ghelijck ghe siet / bykans altemael uyt
berhocht.

Huyben: Wy hebben op u wat te versoeken: weet
ghy wel dat onsen Predikant / soo een treflijck
boeck heeft ghedruckt teghen den Jesuit van Ant-
werpen, daer hy hem lustich den Uyl maect?

Arien: 't is nu vier weken gheleden dat ick in
de Gazetten van Haerlem hy Abraham Casteleyn, ge-
lesen hebbe dat het eerst-daechs sou upkomen/waer
die eerst daechs heeft soo lanck gheduert / dat ick'er
niet meer op en dacht: is het ten lesten te vooz-
schijn ghekomen?

Huyben: Siet / daer is het.

Arien: Ick en wilde om eenen heelen kofz mos-
felen niet / oft het waer ghedruckt: want ick heb-
be dien Jesuit eens of tweemael op den onnigancck
van Antwerpen, op den preeck-stoel soo hoozen
schelden en lasteren / dat het een groutwel was.

Iepic: Hoozt Arien, ghy komt aen onsen Domine
eenen ruyters-dienst doen / ist sacken dat ghe sijn
boeck / saemen met uwe mosselen lancxt de straten
wilt uyt roepen.

Arien: Dat sal ick seer gheerne doen / het sweek
eplaes! dat hem dit boeck / op den tijt van dze
maenden ghehoest heeft / is my wel soo veel weert.

Huyben: Wel aen dan / vadet het werck aen; en
laet ons eens saemen uyt-roepen: Vivat onsen Do-
mine! victorie! triumph: tot spijt van de Papisten.